

การทดลองภาคสนามเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศ
ในพฤติกรรมการช่วยเหลือ

นางสาววิภาพรรณ จีระธัญญาสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-842-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11644403X

FIELD EXPERIMENTS ON SEX DIFFERENCES
IN HELPING BEHAVIORS

Miss Wipapan Jeerathunyaskul

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Psychology
Graduate School
Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-842-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การทดลองภาคสนามเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศในพฤติกรรมการช่วยเหลือ

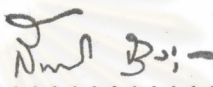
โดย นางสาววิภาพรรณ จิระชัยญาสกุล

ภาควิชา จิตวิทยา

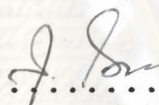
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อุวรรณโณ

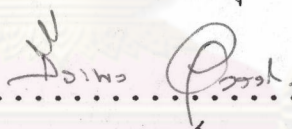

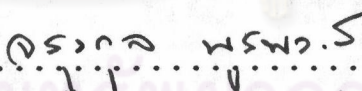
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภาพพรรณ โคตรจรัส)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพร อุวรรณโณ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ จรุงกุล บุรพวงค์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ เรวัต วิเศษโกศล)

วิทยานิพนธ์ วิชาปริญญาโท : การทดลองภาคสนามเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศ
ในพฤติกรรมการช่วยเหลือ (FIELD EXPERIMENTS ON SEX DIFFERENCES IN
HELPING BEHAVIORS) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ,
53 หน้า. ISBN 974-632-842-5

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศในพฤติกรรมการช่วยเหลือ
โดยใช้การทดลองภาคสนาม 3 การทดลอง คือ การทดลองแลกเปลี่ยนเหรียญ ถามเวลา และส่งจดหมาย
กลุ่มตัวอย่างของแต่ละการทดลองสุ่มจากบุคคลที่ทำงานบริเวณถนนสีลม สุรวงศ์ และสยามสแควร์
ทั้งเพศชายและเพศหญิง เพศละ 144 คน โดยใช้ ผู้ทำการทดลองชุดเดียวทั้ง 3 การทดลอง
ซึ่งมีทั้งเพศชายและเพศหญิง เพศละ 2 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. เพศชายให้ความช่วยเหลือมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
ในการทดลองแลกเปลี่ยนเหรียญ ส่วนการทดลองถามเวลา และส่งจดหมายพบว่าเพศชายให้ความช่วยเหลือ
ไม่แตกต่างจากเพศหญิง
2. ผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิงได้รับความช่วยเหลือมากกว่าผู้ขอความช่วยเหลือ
เพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ทั้ง 3 การทดลอง
3. ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศหญิงให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิง
มากกว่าให้ความช่วยเหลือเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ในการทดลองแลกเปลี่ยนเหรียญ
และส่งจดหมาย ส่วนการทดลองถามเวลา ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศหญิงให้ความช่วยเหลือ
ผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิงไม่แตกต่างจากให้ความช่วยเหลือเพศชาย
4. ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชายให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิง
มากกว่าให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)
ในการทดลองแลกเปลี่ยนเหรียญและส่งจดหมาย ส่วนการทดลองถามเวลาผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชาย
ให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิง ไม่แตกต่างจากให้ความช่วยเหลือเพศชาย
5. ผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชายให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศชายไม่
แตกต่างจากผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศหญิงให้ความช่วยเหลือผู้ขอความช่วยเหลือเพศชาย ทั้ง 3
การทดลอง

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต ธีระพร อุวรรณโณ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ธีระพร อุวรรณโณ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกหาร่วม

#C643347 : MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEY WORD: FIELD EXPERIMENTS / SEX DIFFERENCES / HELPING BEHAVIORS
WIPAPAN JEERATHUNYASKUL : FIELD EXPERIMENTS ON SEX DIFFERENCES
IN HELPING BEHAVIORS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
THEERAPORN UWANNO, Ph.D., 53 pp. ISBN 974-632-842-5

The purposes of this research were to study sex differences in helping behaviors by three types of request (change, time and sending letter) in field experiments. Participants in each experiment were 144 male and 144 female employees randomly selected in Silom road, Surawong road and Siam-square. All experiments employed 2 male and 2 female experimenters.

The results indicate that :

1. Men are significantly more likely to help than women ($p < .05$) in the change experiment. Men's and women's helping behaviors do not differ in the time experiment and the letter sending experiment.
2. Women are significantly more likely to receive help than men ($p < .05$) in all three experiments.
3. Women are significantly more likely to help women than help men ($p < .05$) in the change and letter sending experiments. Women do not differ in terms of helping women and helping men in the time experiment.
4. Men are significantly more likely to help women than help men ($p < .05$) in the change and letter sending experiments. Men do not differ in terms of helping women and helping men in the time experiment.
5. Men do not differ in terms of receiving help from men and from women in all three experiments.

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... จิตวิทยา
สาขาวิชา..... จิตวิทยาสังคม
ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิสิต..... วิมลพรณ วิทิตยเสถ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... วิมลพรณ วิทิตยเสถ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

สัมฤทธิ์ผลของวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณโณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ทั้งความรู้และประสบการณ์ในการศึกษาด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการทำการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำที่แจ่มแจ้งและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณและความกรุณาของอาจารย์จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. คัดนางค์ มณีศรี อาจารย์เรวดี วัฒนโกศล อาจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ ที่กรุณาช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณซิสเตอร์สมจิตร์ ทวีชัยอัประไมย ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำหนังสือให้อ่าน ผู้ทำการทดลองทั้ง 4 คน ที่ทำให้การทดลองสำเร็จไปด้วยดี รวมทั้งเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ช่วยเหลือและให้กำลังใจ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเป็นเงิน 2,840 บาท

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อที่ให้ทั้งกำลังใจและกำลังใจทรัพย์ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ตลอดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ	
ปัญหา.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวความคิด ทฤษฎีพื้นฐาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	14
ขอบเขตของงานวิจัย.....	14
ข้อจำกัดของงานวิจัย.....	15
ความหมายของคำที่ใช้.....	15
สมมติฐานของงานวิจัย.....	17
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
2. วิธีดำเนินการวิจัย	
กลุ่มตัวอย่าง.....	18
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	18
วิธีดำเนินการและการขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	39
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	43
รายการอ้างอิง.....	48
ภาคผนวก.....	52
ประวัติผู้วิจัย.....	53

11 เปรียบเทียบสัดส่วนการให้ความช่วยเหลือของผู้ถูกขอความช่วยเหลือ
 เพศชายที่มีต่อผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิงและเพศชาย
 ของการทดลองถามเวลา 30

12 เปรียบเทียบสัดส่วนการได้รับความช่วยเหลือของผู้ขอความช่วยเหลือ
 เพศชายจากผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชายและจากผู้ถูกขอความช่วยเหลือ
 เพศหญิงของการทดลองถามเวลา..... 31

13 เปรียบเทียบสัดส่วนการให้ความช่วยเหลือของผู้ถูกขอความช่วยเหลือ
 ที่มีต่อผู้ขอความช่วยเหลือในแต่ละเพศของการทดลอง
 สัจจหมาย..... 32

14 เปรียบเทียบสัดส่วนการให้ความช่วยเหลือของผู้ถูกขอความช่วยเหลือ
 แต่ละเพศที่มีต่อผู้ขอความช่วยเหลือทั้งเพศหญิงและเพศชายของ
 การทดลองสัจจหมาย..... 33

15 เปรียบเทียบสัดส่วนการได้รับความช่วยเหลือของผู้ขอความช่วยเหลือ
 แต่ละเพศจากผู้ถูกขอความช่วยเหลือทั้งเพศหญิงและเพศชาย
 ของการทดลองสัจจหมาย..... 33

16 เปรียบเทียบสัดส่วนการให้ความช่วยเหลือของผู้ถูกขอความช่วยเหลือ
 เพศหญิงที่มีต่อผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิงและเพศชาย
 ของการทดลองสัจจหมาย..... 34

17 เปรียบเทียบสัดส่วนการให้ความช่วยเหลือของผู้ถูกขอความช่วยเหลือ
 เพศชายที่มีต่อผู้ขอความช่วยเหลือเพศหญิงและเพศชาย
 ของการทดลองสัจจหมาย..... 34

18 เปรียบเทียบสัดส่วนการได้รับความช่วยเหลือของผู้ขอความช่วยเหลือ
 เพศชายจากผู้ถูกขอความช่วยเหลือเพศชายและจากผู้ถูกขอความช่วยเหลือ
 เพศหญิงของการทดลองสัจจหมาย..... 35

19 เปรียบเทียบค่าสถิติทดสอบซีในสมมติฐานแต่ละข้อของการทดลอง
 แลกเหรียญ ถามเวลา และ สัจจหมาย..... 38

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1. ทฤษฎีบทบาททางสังคมของความแตกต่างระหว่างเพศ ในพฤติกรรมทางสังคม.....	8
--	---

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย